

Oponentní posudek diplomové práce

OBNOVA AREÁLU ZÁMKU VE ZDIBECH U PRAHY

Diplomant: Bc. Eliška Zatloukalová

Vedoucí práce: Ing. arch. Tomáš Efler, doc. Ing. Michael Rykl, Ph.D.

Oponent: Ing. arch. Tomáš Kocourek

Ateliér Efler, Ústav památkové péče FA ČVUT

Zadání

Předmětem diplomové práce je obnova silně zdevastovaného areálu zámku a přilehlého Stejskalova dvoru ve Zdibech. Památkově chráněný areál prošel za 400 let postupným vývojem. Ten byl v roce 1948 přerušen a od té doby zámek převážně chátral, část hospodářských budov byla zbourána, část využívána JZD. Po restitučním řízení byl areál vrácen potomkům původních majitelů, některé části zámku byly již značně poškozeny (krov, střecha) a musely být strženy. Majitelé hledají pro chátrající budovy nové využití, které by bylo funkční v delším časovém horizontu a areál se tak opět stal důležitým bodem v centru obce.

V rámci zpracování diplomního semináře studentka shromáždila bohatý obrazový, plánový i textový materiál, na jehož základě zpracovala analýzu lokality a stavebně historický průzkum, ze kterých následně vycházela při zpracování diplomního projektu.

Vzhledem k tomu, že Zdiby, značně rozrostlé o novou zástavbu, postrádají přirozené centrum s širší nabídkou služeb a dalších aktivit, bylo na základě analýz zvoleno multifunkční využití se zaměřením na služby, obchod, kulturu a individuální i kongresovou turistiku.

Hodnocení

Návrh začíná analýzou širších vztahů a shrnutím historického vývoje, který diplomantka podrobněji zpracovala v rámci diplomního semináře.

Areál je nejdříve řešen jako celek urbanisticky. Jsou obnoveny nebo nově navrženy vazby na okolí a posouzeno celkové hmotové řešení. Kladně hodnotím i připomínku ke stávajícímu územnímu plánu ohledně nevhodné navazující zástavby ze severu, i když je nad rámec zadání, může sloužit jako inspirace obci pro případné projednání změny.

Doprava je z areálu vyloučena vně (vč. parkování), parkové úpravy s dlážděnými a mlatovými cestami jsou navrženy adekvátně k charakteru místa.

Obnova zámku do původní podoby je jednoznačně pozitivním přínosem celému areálu, drobné úpravy oproti původnímu historickému stavu jsou opodstatněné a nejsou rušivé. Přízemí je dispozičně řešeno přehledně. Boční schodiště s výtahem by pravděpodobně mělo být z požárních důvodů odděleno od chodeb dveřmi. V 2.NP je otázkou míchání ubytovacích a společenských funkcí (včetně dveří mezi apartmánem a sálem), vysvětlení provozu by mohlo být popsáno v textu. Dále chybí popis a odůvodnění využití sklepních prostor. Číslování místností v 3.NP jde proti logice číslování ostatních prostor, bylo by vhodné držet se stejné metody, aby v případných dalších navazujících projektových fázích nevznikaly nejasnosti.

Infocentrum je přirozeným vstupem do areálu od stávajícího centra obce i plánované zastávky tramvaje. Dostavba objektu včetně otevření v parteru jsou přínosné, možná by i větší otevření

severní fasády ke kostelu pomohlo veřejnému prostoru okolo kostela a navazovalo by na navrhovaný dům služeb.

Místo pro kavárnu v kolně je vzhledem k pozici ve středu celého areálu zvoleno dobře, prostor by však měl mít alespoň vlastní minimální hygienické zázemí pro hosty, vzdálenost k toaletám v infocentru je velká. Vzhledem k počtu míst je velikost baru a přípravný zbytečně velká, vybavení by bylo vhodnější asi menšími stolky s větší variabilitou uspořádání. Zázemí by bylo možné řešit při severní zdi, aniž by narušovalo vnitřní prostor.

Otevření parteru administrativní budovy – nyní domu služeb pomůže oživit veřejný prostor okolo kostela Povýšení sv. Kříže. Z dispozic a popisu není jasné, k čemu má sloužit zasedací místnost a na ni navazující zázemí.

Nahrazení kravína novým objektem pro bydlení (řadové domy) pomohlo jak sýpce, tak navazujícím stodolám. Měřítko je vhodně zvolené, architektura odvozená od administrativní budovy je kontextuální a objekt se do areálu dobře začleňuje. V dispozicích by měl být vstup řešen se zádveřím.

V malé stodole je umístěna hospoda s navazujícím sálem, který je pravděpodobně uvažován pouze pro letní využití. Přesto by měla být lépe řešena jeho návaznost na výčep, vzdálenost je příliš velká. Asi omylem chybí dveře mezi sálem, který pravděpodobně funguje i jako foyer, a druhým sálem s promítacím plátnem. Z výkresů se zdá, že sál je koncipován také pouze pro letní provoz, otázkou je, zda to není na úkor ekonomičnosti a funkčnosti provozu.

V litografické dílně postrádám alespoň nějaké prosvětlení denním světlem, proražení menších otvorů by snad stodolám neuškodilo.

Celkově jsou jednotlivé provozy umístěny do objektů vhodně, což vylučuje zbytečně razantní řešení.

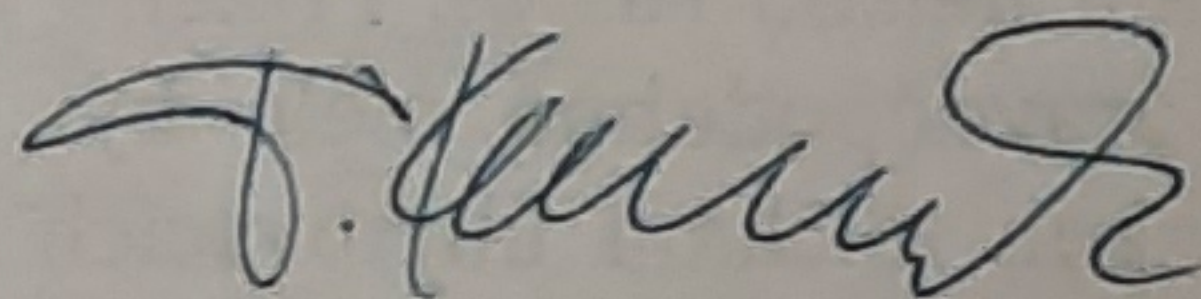
Grafická podoba práce je na vysoké úrovni, je jasná a přehledná.

Závěr

Přes výše uvedené drobné výhrady je práce odvedena s pečlivostí a celkový návrh považuji z architektonického i urbanistického hlediska za velmi kvalitní. Stávající historické objekty jsou citlivě obnoveny, nové objekty či dostavby mají příznivé měřítko a jsou řešeny soudobě. Drobné nedostatky v dispozicích by se jistě upravily v dalších projektových fázích při detailnějším řešení jednotlivých budov.

Pro majitele areálu může projekt sloužit jako vodítko k dalším úvahám o regeneraci místa. Předmětem diplomové práce byl areál s více budovami s multifunkčním využitím a zvolená podrobnost je odpovídající.

Práci doporučuji k obhajobě a hodnotím stupněm A.

Ing. arch. Tomáš Kocourek
V Praze, 2. června 2021